

Psykologerne i det nære sundhedsvæsen

Af Eva Secher Mathiasen,
*psykolog og formand for
Dansk Psykolog Forening*

Hvert år får et stigende antal danskere en psykisk lidelse som depression eller angst eller rammes af stress i en grad, så de må sygemelde sig fra deres arbejde eller uddannelse. Psykiske lidelser flytter ind hos flere og flere, og det kan få store konsekvenser både for den enkelte og for samfundet, når så mange af os må forlade vores uddannelse eller job i kortere eller længere perioder. Det koster personligt. Det koster for relationerne og familien. Det koster for arbejdspladsen. Og det koster for samfundet.

Situationen kan aflæses helt konkret i psykiatriens statistikker. I de seneste otte år er antallet af patienter i psykiatrien ifølge de danske regioner steget med 32 procent – alene sidste år blev 3.000 flere danskere behandlet end året forinden. Men også i psykologernes klinikker og praksisser ser vi den voksende gruppe. Der er kø i venteværelset, og den bliver længere. Ventetiden til en tilskudsbetalt psykolog var på fem uger for seks år siden. Nu er ventetiden steget til 10,6 uger. På ti år er de offentlige udgifter til psykologbehandling i praksissektoren fordoblet fra 125 millioner til 250 millioner. Det er på det bagtæppe, at vi om lidt igen skal lave aftaler med regionerne om den ordning, der udstikker retningslinjerne for og sikrer, at borgere med fx angst og depression med den offentlige sygesikring og en lægehenvi- ning i hånden stadig kan få den psykologhjælp, de har brug for. Praksisoverenskomsten er en vigtig aftale. For psykologerne. Men i høj grad – og i sidste ende – især for borgerne.

I foråret var det overenskomsten for Danmarks næsten 750.000 offentligt ansatte, der var på dagsordenen. Med OK18 stod det klart, at danskerne bakkede op om de mennesker, der hver dag sørger for, at vores velfærdsstat og sundhedssektor fungerer, så vi eksempelvis får den behandling, vi har brug for, når vi bliver syge. Med praksisoverenskomsten er det det nære sundhedsvæsen, det handler om.

Det nære sundhedsvæsen er også et sammenhængende sundhedsvæsen. Vi skal sikre, at vi og vores børn får præcis den støtte og hjælp, der er påkrævet, når den er påkrævet, uden at vi falder mellem to stole i sundhedsvæsenet eller skal vente i umindelige tider på at få hjælpen, mens vi får det stadigt dårligere og måske ender med at blive indlagt til sidst.

Når vi går til lægen, fordi vi har angst eller depression, har været udsat for et overfald, en trafikulykke eller er ramt af alvorlig invaliderende sygdom, har vi ret til at få tilskud til psykologbehandling, hvis lægen skønner, det er nødvendigt.

Det er en smart ordning. For sammenligner man med alternativerne – en sygemelding fra arbejdet eller behandling i psykiatrien – er psykologbehandling en meget billigere løsning for samfundet, men også en effektiv løsning. For fra dansk såvel som international forskning ved vi, at psykologbehandling virker og har en bedre langtidseffekt end psykofarmaka. Og derfor anbefaler nationale sundhedsmyndigheder også terapi før medicinsk behandling i nogle tilfælde.

Men ordningen har også stadig uopfyldte potentialer. En af de mere iøjefaldende er aldersbegrænsningen. Er man fyldt 39 år, når man får angst, kan man ikke få tilskud fra sygesikringen til psykologbehandling. Det giver ikke meget mening. For angstlidelser har ingen alder, vi kan

alle blive ramt af angst, uanset om vi er 7 år, 29 år eller 63 år. Og da angst er den lidelse, der koster Danmark mest i produktionstab, er de 39 år også en både menneskelig og økonomisk dyr begrænsning.

Man kunne også spørge, om tiden ikke er løbet fra en tilskudsordning, der primært baserer sig på hændelser frem for behov? Hvorfor er det et overfald, et dødsfald eller en trafikulykke – altså en ydre hændelse - der skal afgøre, om vi har brug for psykologbehandling frem for den indre tilstand og det kliniske behov?

Den erkendelse findes heldigvis så småt allerede. For nyligt slog formændene for de 5 regioner til lyd for, at alle over 16 år bør have adgang til gratis psykologisk hjælp for at styrke danskernes mentale sundhed. Den kommer også til udtryk gennem enkelte danske kommuners tilbud om gratis psykologhjælp til alle unge, der er dukket op som forsøgsordninger igennem de seneste år, ligesom Folketingets satspuljepartier har lavet en forsøgsordning med gratis psykologbehandling af let til moderat depression eller angst for 18-20-årige de næste tre år. Men hvorfor ikke tænke meget større og inkludere alle borgere – og alle behov for psykologbehandling? Vi har kapaciteten. For der er psykologer til at tage opgaven på sig på stort set hele Danmarkskortet.

Skal vi løfte danskernes mentale sundhed, er det nære sundhedsvæsen ikke til at komme udenom. Og her er psykologerne med klinikker og praksisser en hovedhjørnesten. Derfor er det en vigtig proces, der går i gang om kort tid med forhandling af et fornyet aftalegrundlag for psykologordningen.

Det samme gælder de kommende politiske forhandlinger om sundhedsområdet. Vælger politikerne på Christiansborg at udbygge psykologordningen, vil det ikke kun hjælpe på presset på psykiatrien, som alle har talt om i flere år, men også de tusinder af danskere, der i øjeblikket opsøger psykologhjælp, fordi de har brug for behandling, men som ofte risikerer at skulle vente måneder på at få behandling. ●

P

Psykologernes
fagmagasin

Nr. 9 | 2018 | 4. årgang

Magasinet udgives af Dansk Psykolog
Forening og udkommer 12 gange om året.
Medlem af Danske Medier

Dette nummer: 22. september
Næste nummer: 20. oktober

Redaktion
Ulrikke Moustgaard, redaktør
Henning Due, journalist
Heidi Strehmel, bladsekretær/annoncer
Ansvarshavende ifølge medieansvarsloven:
Claus Wennermark
Kontakt: p-magasin@dp.dk

Dette nummer
Forside: Ailsa Johnson
Trykplag: 11.895
ISSN 2445-6322: P (print)
ISSN 2445-6330: P (online)
Design og layout: Laura Silke & Spine Studio
Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer
Job- og produktannoncer:
DG Media
T: 3370 7694
epost@dgmedia.dk
(skriv "P-magasin" i emnefelt)

Rubrikannoncer
Heidi Strehmel, bladsekretær
T: 3525 9706, p-magasin@dp.dk

Annoncedeadlines
Nr. 10: 12.09 (produktannoncer) & 01.10
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 20.10
Nr. 11: 10.10 (produktannoncer) & 29.10
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 17.11
Nr. 12: 08.11 (produktannoncer) & 26.11
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 15.12

Abonnement
1.465 kr + moms
p-magasin@dp.dk

Udgiver
Dansk Psykolog Forening
Stockholmsgade 27
2100 København Ø
T: 3526 9955
www.dp.dk

Trykt med vegetabiliske farver på
miljøgodkendt papir.

Artikler i P udtrykker ikke nødvendigvis
Dansk Psykolog Forenings synspunkter.